

ПОВІДОМЛЕННЯ **про підозру**

місто Дніпро Дніпропетровської області

«11» грудня 2023 року

Старший слідчий слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях лейтенант Прудських Вадим Володимирович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22023050000004123, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 19.10.2023 за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276-279 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Черткова Андрія Геннадійовича, 09.04.1969 р.н., уродженця с. Шатки Шаткинського району Горківської області РФ, громадянина Російської Федерації, зареєстрованого за адресою: РФ, м. Нижній Новгород, вул. Богородського, буд. 2, кв. 46, паспорт громадянина РФ серія 2214 № 228637, виданий 16.05.2014 520007 відділ УФМС Росії по Нижегородській області в Советському районі м. Нижнього Новгорода, закордонний паспорт громадянина РФ серія 76 № 4727707, виданий 05.06.2021 МВС 52014 РФ, Нижегородська область, ІПН 525703258633, обвинувальний акт відносно якого 07.03.2023 направлено до Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області у кримінальному провадженні №22023050000000422 внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань від 02.02.2023 за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України,

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України, - умисні дії, вчинені повторно, з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб, за таких обставин:

Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 24.08.1991 схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди. Україна самостійно визначає адміністративно-територіальний устрій та порядок утворення національно-адміністративних одиниць.

Рішенням Конституційного Суду України № 3-зп від 11.07.1997 зазначено, що засади конституційного ладу в Україні закріплені у розділах I, III та XIII Основного Закону України - Конституції України.

Зокрема, положеннями статей 1 та 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ст. 5 Конституції України, носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Право визначати і змінювати конституційний лад в Україні належить виключно народові і не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами.

Відповідно до Рішень Конституційного Суду № 6-рп/2005 від 05.10.2005, № 6-рп/2008 від 16.04.2008 зазначені норми визначають, що влада народу є первинною, єдиною і не відчуженою та здійснюється народом шляхом вільного волевиявлення через вибори, референдум, інші форми безпосередньої демократії у порядку визначеному Конституцією та законами України, через органи державної влади та органи місцевого самоврядування, сформовані відповідно до Конституції та законів України. Тільки народ має право безпосередньо шляхом всеукраїнського референдуму визначати конституційний лад в Україні, який закріплюється Конституцією України, а також змінювати конституційний лад внесенням змін до Основного Закону України в порядку, встановленому його розділом XIII.

Стаття 6 Конституції України передбачає, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 69, 72 та 73 Конституції України передбачено, що народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. Всеукраїнський референдум призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених цією Конституцією. Виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Донецька область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

В кінці 2013 на початку 2014 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у групи осіб (стосовно яких є окремі кримінальні провадження) виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом проведення незаконного референдуму щодо зміни території України та утворення на території Донецької області України псевдодержавного утворення - так званої «Донецької народної республіки» (далі по тексту – «ДНР»), створення на зазначеній території незаконних органів влади.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьку та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на

зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Так, 07.04.2014 у м. Донецьку Донецької області за підтримки керівництва Російської Федерації групою проросійсько-налаштованих мешканців Донецької області видано «Акт о провозглашении государственной самостоятельности Донецкой народной республики», яким публічно закликано місцеве населення до проведення 11.05.2014 так названого «загального обласного референдуму» на території Донецької області з питання визнання державної самостійності «ДНР» та чинення збройного опору державній владі України, військовим підрозділам Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України. При цьому протягом квітня-травня 2014 року в окремих містах Донецької області організовано та проведено низку мітингів з метою привернення уваги та схвалення громадян України з числа місцевих мешканців до визнання державної самостійності «ДНР».

За таких обставин 11.05.2014 в окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України проведено так названий «загальний обласний референдум», за результатами якого 12.05.2014 проголошено про суверенітет «ДНР» на території Донецької області.

Надалі представниками самопроголошеної «ДНР», які контролюються окупаційною адміністрацією Російської Федерації, з числа своїх громадян та місцевого населення області сформовано політично-управлінські (т.зв. «органи державної влади ДНР») та силові органи.

Так, на учасників органів силового блоку покладено обов'язки підтримки збройної агресії Російської Федерації та вчинення дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, зокрема шляхом:

- систематичної організації та здійсненні актів застосування збройної сили проти держави України у особі Збройних Сил України, інших військових формувань, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, зокрема ведення збройного опору, незаконної протидії та перешкоджання виконанню їх службових обов'язків, обстрілів населених пунктів тощо;

- створення не передбачених законом озброєних підрозділів та участь у їх діяльності;

- вербування нових учасників до складу силового блоку «ДНР» та, організація їх у групи, навчання, озброєння та керівництво їхніми діями;

- захоплення населених пунктів, будівель, військових частин та інших об'єктів на території Донецької області з метою їх виводу з-під контролю органів державної влади України та їх включення до самопроголошеного псевдодержавного утворення «ДНР»;

- захоплення чи заволодіння у інший спосіб зброєю, боєприпасами, вибуховими речовинами, військовою технікою, транспортними засобами з метою оснащення незаконних збройних формувань, які вчиняють дії, направлені на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України;

- координації та узгодження своїх дій з діями регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, з метою спільного та ефективного протистояння Збройним Силам України, іншим військовим формуванням;

- блокування виконання правоохоронними органами та підрозділами Збройних Сил України передбачених Конституцією та законодавством України функцій на тимчасово окупованій території України;

- силового подолання опору цивільного населення окупаційній адміністрації шляхом фізичної розправи та незаконного позбавлення волі;

- силової підтримки учасників органів політичного та управлінського блоку незаконних утворень «ДНР», захопленні, укріпленні та охороні зайнятих ними будівель та споруд.

Водночас, на учасників органів політичного блоку покладено обов'язки підтримки збройної агресії Російської Федерації та вчинення дій, направлених на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом:

- створення та участі в діяльності окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та підконтрольні Російській Федерації самопроголошені органи, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях Донецької області;

- видачі нормативно-правових актів від імені окупаційної адміністрації Російської Федерації та самопроголошених органів державної влади «ДНР»;

- проведення агітаційної роботи серед населення щодо діяльності псевдодержавного утворення «ДНР» з метою схилення їх до участі у вказаній організації, приховування факту збройної агресії Російської Федерації проти України, отримання підтримки власної діяльності серед мешканців східних регіонів України;

- організація збору, отримання матеріальної і фінансової допомоги від інших учасників організації та осіб, лояльно налаштованих до їх діяльності, а також її розподілу;

- налагодження взаємодії з незаконним псевдодержавним утворенням «ДНР» та її лідерами з метою координації дій, спрямованих на насильницьку зміну конституційного ладу України;

- налагодження взаємодії з прихильниками злочинної діяльності, що перебувають за кордоном з метою координації дій, отримання матеріальної і гуманітарної допомоги та озброєння, а також залучення іноземних громадян для протидії правоохоронним органам та Збройним Силам України;

- координація та узгодження своїх дій з радниками та інструкторами Російської Федерації, з метою спільного та ефективного протистояння Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, та вчинення умисних дій, спрямованих на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України;

- налагодження взаємодії з місцевими та закордонними засобами масової інформації з метою їх використання для агітації, висвітлення діяльності «ДНР», дискредитації діяльності органів державної влади України та осіб, задіяних у ході проведення антитерористичної операції і заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, стримування і відсічі російської збройної агресії в Донецькій та Луганській областях, та формування думки серед населення про законність власних дій;

- надання матеріальної та організаційної допомоги учасникам силового блоку «ДНР» для забезпечення їх протиправної діяльності;

- забезпечення учасників «ДНР» транспортом, символікою, агітаційними матеріалами тощо.

При цьому, кожний учасник органів політичного та силового блоків «ДНР» (у т.ч. які долучалися в подальшому до їх складу) усвідомлював, що головним їх завданням є підтримка збройної агресії Російської Федерації та зміна меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Донецької області т.зв.

«ДНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України, та бюджетні установи, згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

Одночасно, представниками Російської Федерації та контрольованими ними органами України, з метою зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, на тимчасово окупованій частині Донецької області з числа представників політичного блоку «ДНР» створено органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України, та, згідно із Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, є органами окупаційної адміністрації Російської Федерації.

У подальшому, в лютому 2022 року, всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), президент РФ Володимир Путін, а також інші невістановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади РФ, діючи умисно, розв'язали повномасштабну агресивну війну проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію України.

24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці ЗС РФ, шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглися на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та окупацію частин зазначеної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

В той же день, 24.02.2022 указом Президента України № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України.

12 листопада 2014 року на тимчасово окупованій території Донецької області було призначено новий склад т.зв. Ради Міністрів Донецької Народної Республіки на даний час - (Правительство ДНР) указ т.зв. голови «ДНР» № 9 «О кадровых назначениях членов Совета Министров ДНР», з основним місцем дислокації: м. Донецьк, Ворошиловський район, бульвар Пушкіна, буд. 34, яке до жовтня 2023 року очолювали різні особи з числа

учасників окупаційної адміністрації РФ, стосовно яких досудове розслідування здійснюється в інших кримінальних провадженнях.

30 листопада 2018 року постановою т.зв. «народного совета ДНР» № 02-ІНС затверджене загальне становище т.зв. «правительство ДНР» зі змінами.

Діяльність вказаного підрозділу окупаційної адміністрації РФ регулюється документами, які мають ознаки нормативно-правових, але відповідно до законодавства України є нікчемними, в тому числі і постанова від 30.11.2018 року т.зв. «народного совета ДНР» № 02-ІНС про загальне становища т.зв. «Правительство ДНР» зі змінами, та спрямована на забезпечення, виконання установ, підприємств, організацій та громадян України т.зв конституції, законів, указів «ДНР», які залишились на тимчасово окупованій території Донецької області та перейшли під контроль представників окупаційної адміністрації.

Загальні повноваження уряду Донецької Народної Республіки: організовує реалізацію внутрішньої та зовнішньої політики «ДНР»; здійснює регулювання у соціально-економічній сфері, у тому числі запроваджує тимчасові заборони та обмеження, встановлює преференції та (або) пільги; забезпечує єдність системи виконавчої влади у «ДНР», спрямовує та контролює діяльність її органів; затверджує галузеві республіканські програми та забезпечує їх реалізацію; реалізує надане йому право законодавчої ініціативи, крім того, уряд «ДНР» надсилає до Народної Ради «ДНР» інформацію про хід розробки та передбачувані терміни прийняття нормативних правових актів, розробка та прийняття яких передбачені т.зв. законами.

Уряд Донецької Народної Республіки складається: з членів уряду «ДНР» – голови уряду «ДНР», першого заступника та заступників голови уряду «ДНР» та міністрів. Рішенням голови Донецької Народної Республіки до його складу можуть бути включені керівники інших республіканських органів виконавчої влади «ДНР».

10 жовтня 2023 року наказом так званого глави «ДНР» Пушиліна Д.В. (стосовно якого досудове розслідування здійснюється в іншому кримінальному провадженні) № 448 на посаду т.зв. «первого заместителя председателя правительства ДНР» призначено громадянина Російської Федерації Чертков Андрія Геннадійовича, який діючи умисно, повторно, перебуваючи на тимчасово окупованій території Донецької області, а саме у м. Донецьку, розуміючи протиправний характер своїх дій, спрямованих на зміну меж території та державного кордону України, добровільно вступив до складу окупаційної адміністрації РФ.

З моменту призначення на посаду Чертков Андрій Геннадійович, діючи умисно, повторно, з ідеологічних та корисливих мотивів за попередньою змовою групою осіб з числа інших членів окупаційної адміністрації РФ (стосовно яких досудове розслідування проводиться в інших кримінальних провадженнях), будучи особою, на яку покладено персональну відповідальність за діяльність так званого «правительства ДНР» у разі відсутності голови уряду ДНР, організовує його діяльність, зокрема видає документи, які мають ознаки адміністративно-розпорядчого та нормативно-правових актів, але відповідно до чинного законодавства України є нікчемними.

Згідно посадових обов'язків т.зв. перший заступник «правительства ДНР» Чертков Андрій Геннадійович виконує наступне: у разі відсутності Голови «правительства ДНР» виконує його обов'язки, бере участь з правом вирішального голосу на засіданнях уряду «ДНР», у виробленні та реалізації політики «правительства ДНР»; бере участь у підготовці постанов та розпоряджень «правительства ДНР», забезпечує їх виконання; координує відповідно до розподілу обов'язків роботу республіканських органів виконавчої влади, дає їм доручення; попередньо розглядає пропозиції, проекти постанов та розпоряджень, внесені до «правительства ДНР»; здійснює інші повноваження, передбачені законами, указами Глави «ДНР» та постановами «правительства ДНР».

Під керівництвом Черткова Андрія Геннадійовича на тимчасово окупованих територіях у Донецькій області забезпечується виконання всіма суб'єктами господарювання, організаціями, установами, підприємствами та громадянами України т.зв. конституції, законів, указів «ДНР», які незаконно перейшли під контроль окупаційної адміністрації.

Також 16 листопада 2023 Чертков Андрій Геннадійович, діючи умисно, повторно, з ідеологічних та корисливих мотивів, за попередньою змовою групою осіб з числа інших членів окупаційної адміністрації РФ (стосовно яких досудове розслідування проводиться в інших кримінальних провадженнях), перебуваючи на посаді тимчасово виконуючого обов'язки т.зв. «председателя правительства ДНР» відповідно до обов'язків, знаходячись за адресою: м. Донецьк, Ворошиловський район, бульвар Пушкіна, буд. 34, вчинив дії спрямовані на зміни меж території та державного кордону України та видав т.зв. «постановление правительства ДНР» № 97-1 «Про затвердження критеріїв для включення до переліку організацій, яким на території «ДНР» право користування ділянками надр місцевого значення надається без проведення аукціонів», у якому право користування вказаними ділянками надається юридичним особам Російської Федерації та (або) «ДНР», які здійснюють інвестиційну діяльність у сфері використання та охорони надр або з метою розвитку інженерної, транспортної та соціальної інфраструктури, за рішенням так званого уповноваженого державного органу "ДНР".

Окрім того, Чертков Андрій Геннадійович налагодив взаємодію з окремими засобами масової інформації, підконтрольними окупаційній адміністрації РФ, використовуючи їх для висвітлення діяльності т.зв. «правительства ДНР» та в цілому окупаційної адміністрації.

Таким чином, Чертков А.Г. обґрунтовано підозрюється у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, повторно, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України.

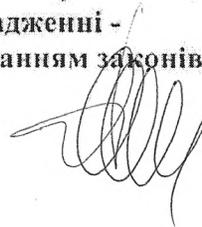
Старший слідчий слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
старший лейтенант юстиції

Вадим ПРУДСЬКИХ

ПОГОДЖЕНО

Процесуальний керівник у кримінальному провадженні -
заступник начальника відділу нагляду за додержанням законів
регіональним органом безпеки
Донецької обласної прокуратури

Сергій ЛЕБІДЬ

Підозрюваний: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Захисник: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Права підозрюваного:

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожному гарантується право звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України з підстав, установлених цією Конституцією, та у порядку, визначеному законом.

Кожен має право після використання всіх національних засобів юридичного захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи

стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення у порядку, передбаченому ст.ст.468-476 КПК України. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Про підозру мені повідомлено, письмове повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права і обов'язки вручені, права підозрюваного мені оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Захисник: _____
(прізвище, ініціали, підпис)

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » грудня 2023

Повідомлення про підозру здійснив:

**Старший слідчий слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
старший лейтенант юстиції**

Вадим ПРУДСЬКИХ